

1864. App. pred. zprav. S. J. L. I. K. C. I.
1863. Dejepis gymnasia
1862.
1861.

ZPRÁVA

SLOVENSKOM EVANJELICKOM A. V. GYMNASIUM

VEĽKOREVÚČKOM

NA ROK ŠKOLSKÝ 1863.

ALFONZ

SOSTAVIL

RUDOLF HOMOLA,

N. T. Č. GYMN. SPRÁVCA.

Obsah: 1. K dejepisu slov. ev. a. v. gymnasium vo V.-Revúci. — 2. Alumnia. — 3. Pomocné prostriedky. — Zpráva na rok 1863: a. Rozvrh učebných predmetov. — b. Soznam žiakov podľa tried, mena a rodiska. — c. Školské slávnosti. — d. Štipendia. — e. Školské prázdniny. — Poznamenanie.

V ROŽNAVE,

TISKOM MICHALA KOVÁCS, 1864.

Slovenská
pedagogická
knihnica
Bratislava

Z 4417

I. K dejepisu povstania ev. a. v. slovenského gymnasium vo Velkej-Revúci.

Pokiaľ latinská reč bola jediným prostredkom a cestou ku vzdelanosti, panovala na vyšších ev. a. v. školách dištriktu potisského úplná rovnoprávnosť panujúcich v dištrikte živých rečí, na kolko náukosdelná reč bola vobec latinská a vzdelávanie sa v rečiach národných bolo jednak na súkromný okres obmedzené; rovnoprávnosť to, ktorá vlastne v rovnovej pre všetky živé reči bezprávnosti záležala. Aknáhle ale reč latinská postúpila mesto rečiam národným, ktoré na základe rovných potrieb i rovné práva dosiahnuť mali, prestala táto rovnoprávnosť; naše vyššie školy vzaly smer jednostranný ku prospechu reči maďarskej, na ujmu druhých národností.

Od roku 1849 nastala doba nového sriadenia gymnasiov podľa ministerialného plánu. Ohromné obete sa k tomu vynakladávaly, obete celého evanjelického obecnstva v dištrikte. A nútna potreba povzbudila zvláštnu horlivosť, horlivosť ale vyvinula hmotné sily, ako pred tým nikdy. Cirkve a jednotlivci pospiechali položiť svoje obete na oltár cirkve a vzdelanosti a prevelikým namáhaním vymožené bolo gymnasiom naším právo verejnosti.

Požiadavkám vys. vlády stalo sa za dost.

Ale medzi požiadavkami ministerialného plánu stálo i to: aby pri určení náukosdelnej reči do povahy vzatá bola potreba toho okolia, pre ktoré a skrze ktoré gymnasia sriadené sú. Požiadavka táto bohužiaľ! musela od vys. vlády pochádzať; tým väčší žiaľ ale, že evanjelický dištrikt potisský ju nerozumel, rozumieť nechcel. Tri vyššie gymnasia boli sriadené v dištrikte našom. Navzdor toho, že tri petiny cirkví sú slovenské, zostala reč maďarská náukosdelnou s daktorými výminkami ku prospechu reči nemeckej. Dištrikt a správy gymnasiov myslely za dost urobiť, keď dištriktuálne ústavy i pre slovákov otvorené zostanú a keď slovenským žiakom — ktorí si običajne sami volili národnosť, k nejž prislúchat chcejú — v mimo-riadnych hodinách reč slovenská, ako učebný predmet prednášaná bude.

Keď slovenské cirkve na seniorálnych konventoch, menovite v Rožnave a v Slabošovcách a skrze gemerský seniorát na dištriktuálnych konventoch svoje žiadosti strany zadosťučinenia potrebám slovákov, zvlášte ale, aby i slovenská reč prijatá bola za

náukosdelnú na dištriktuálnych gymnásiách — opetne prednášaly udávajúc, žeby i slováci práva mali na spoločné, nie pre maďarov výlučne, ale pre evanjelikov vobec a tak i pre slovakov, ktorých najväčší počet je, založené, spoločnými silami behom viac stoloťí udržované, a spoločnými obetmi znovu sriadené vyššie ústavy v dištriktu: dištrikt si najprv za povinnosť držal slovenské cirkve presvedčiť, že jich žiadosti nie sú slušné. Pozdejšie ale, uznajúc aspon z čiastky spravodlivosť jich nárokov, odvolal sa na nemožnosť jim vyhoveť.

Medzitým ku udržaniu s ohromnými obetmi novosriadených gymnásiov bolo potrebné do života uviesť školskú daň, ktorá vyrovnanie týchto sporov predpokladala. Gemerský seniorát sa povolnejším ukázal a dištriktuálny konvent v Kežmarku roku 1859 si za zvláštny predmet pokladal, dŕrazne predneseným žiadosťam slovakov vyhoveť. Aby tedy „spravodlivej žiadosti každej národnosti za dosť urobene bolo a svornosť a jednomyslnosť docielila sa“ uzavrel pod číslom zápisnice tohože konventu XXXVI, 1. V nižšom gymnásium sa slováci majú vzdelávať v slovenskej mluvnici, čítaní (čítanky) a písomných prácach; pri vyučovaní v náboženstve sa majú učiť výpovede písma svätého v slovenskej reči. 2., Vo vyššom gymnásium vo dvoch oddieloch krem čítania (čítanky), písomných prác a výpovedí písma svätého v slovenskej reči majú sa učiť v prvom oddieli (V. a VI. tr.) slovenskú mytologiú; v druhom oddieli ale (VII a VIII. tr.) dejepis slovanských kmenov. Pod číslom 3., a 4., i theologický ústav v Prešove a učiteľský seminár v Níredházu a síce a prvý dosť cieľu primerane, druhý ale naskrze nedostatočne strany slovenskej reči do povahy vzaté boly.

Tu sa len na gymnasia obmedziť chceme.

Týmto uzavretím vyhrali tedy slováci 1., povolenie, aby sa výpovede písma svätého v materinskej reči učiť mohli. Jedna z najhlavnejších povinností cirkevných právomocností je: o to pečovať, aby sa mládež v náboženstve čím najprimeranejšie vzdelávala, a to stať sa môže len, keď sa jej náboženstvo v materinskej reči predkladá. Nakoľko tedy táto otcovská starosť dištriktuálneho konventu o vzdelanie sa v náboženstve mládeže slovenskej uznalosti a chvály zasluhuje, nech rozhodne evanjelické obecnstvo a menovite duchovní pastýri.

Vyhrali 2., mytologiú a dejepis slovanských kmenov. Krásne známosti. Ale ako osobytne predmety prednášané na gymnásium nepatria. Dejepis slovanských kmenov má miesta mať a náležite zastúpený byť vo všeobecnom dejepisu, kde aj mytologia v krátkosti podotknutá byť môže. Obsírnejšie prednášky týchto predmetov náležejú na universitu. Pri tom každý z týchto predmetov osobytne prednášaný — ak sa dať docieľiť má — potrebuje aspon dve hodiny týdenne. Spojeno ale s vyučovaním reči — a to všetko vo dvoch hodinách týdenne. — neznamenajú nič. Ale keď sa ešte do povahy vezme, že toto všetko slovenským žiakom v mimoriadnych hodinách prednášano byť má, nemožno neuznať, že to žiakov pri akejkoľvek ochotnosti nad mier obťažovať a chuť k učeniu oslabovať musí. Ale toto povolnejšie uzavrenie dištriktuálneho konventu ani do života vobec uvedené byť nemohlo, lebo dištriktuálne gymnasia ku týmto obtížnym

a nesnadným úlohám ani náležite pripravených učbárov, ba — pri tak početnom žiac-
tvu slovenskom z tejto a druhých príčin — ani dostatočných poslucháčov nemajú.

Úmysel dištriktuálneho konventu mohol dobrý byť a uznalosti zasluhuje. len na to
bolo zapomenuto, že kto chce cieľ, ten musí chcieť i primerané prostredky k nemu.

Keď sa tedy žiadosti slovákov porovnajú s tým, koľko sa jím povolilo, výsledok
je tento: slováci žiadali, aby na dištriktuálnych gymnásiach i slovenská reč bola náu-
kosdelnou, t. j. aby 2 tých predmetov, ktoré sú pre gymnásium vyznačené, aspon ne-
ktoré i v slovenskej reči boly prednášané; dištrikt — pri všetkej chtivosti aby spravod-
livej žiadosti každej národnosti za dosť urobene bolo — nepovolil z toho nič. —

Pri týchto bojoch a jich bezvýslednosti na stránku slovákov, druhá trpká skuše-
nosť znepokojovala cirkve slovenské. Maďarské gymnásia naše vychovávali maďarských
evanjelikov a len výmínečne stalo sa, keď slovenský žiak z takýchto škôl predca lá-
sku ku svojmu národu do verejného života preniesol, väčšia čiastka ale slovenských
žiakov prilnula k národnosti maďarskej, ktorí potomne vo verejnom živote utvorili
stránku samým slovákom, z ktorých poslali a ktorí jich za kazateľov a učiteľov prijali,
najnepriaznivejšiu, ochotnú pri všetkých snahách maďarských v dištriktu, odpornú,
aspon ľahostajnú naproti všetkému, čo zvlášte z ohľadu sriadenia dištriktuálnych vý-
šších škôl k dobrému slovenských cirkví zmerovalo. Tu povstala túžba po slovenskom
gymnásium, v ktorom by sa mládež slovenská v cirkevno národňom duchu vzdelávala
a nestala sa korisťou prevrátených zásad. A dištriktu potisskému náleži tá česť, že my-
šlienku túto pred druhými v zásade prijal a o jej uskutočnenie sa pričínil. Prameň
ale, z kadiaľ myšlienka tato povstala, a miesto, kde uskutočnenie svoje našla, je Veľká Revúca.

Mesto Veľká Revúca a cirkev evanjelická tamže podnetom veľkodušného blahej
pamäti muža Sámuela Reusza, ev. farára tamže, už roku 1850 hľadaly spôsob založe-
nia v lone svojom slovenského gymnásium alebo realky. Vec snažným pričinením vy-
vinula sa natoľko, že mesto Veľká Revúca roku 1853 uzavrelo založenie paritátnej
slovenskej podrealky, na ktorú 24 tisíc zl. vstr. vyznačilo, cirkev ev. ale plat jedného
učbára pojistila. Značné podpory boly od mesta Ratkovej, Jelšavy, Tisovca a okoli-
tých obcí a cirkví k očakavaniu. Keď sa ale už ku voleniu učbárov prikrôčil malo, prá-
ve do života uvedený concordat cieľu tomuto nepremožiteľné prekážky v cestu položil.
tak že sa od založenia paritátnej podrealky odstúpil muselo. Realková istina, — v mest-
skej pokladnici osobytne vedená, bola roku 1859 cieľom lepšieho platenia učiteľov
medzi evanjelickú a rímsko — katolíckú cirkev podelená a týmže cirkvám i skutočne
vydaná. — Cirkev evanjelická dostala tým spôsobom značné základiny a sriadila si
hlavniu školu mešťanskú so štyrmi triedami vyvoliac ku jestvujúcim dvom ešte jiných
dvoch učiteľov. Cítiac ale, že cieľ, ktorý si mesto bolo vyznačilo, teraz už na cirkev
prešiel a že založením hlavnej školy tomuto cieľu dostatočne sodpovedano byť nemôže;
povzbudená k tomu radou vznešených mužov a v porozumení viacej cirkví, miest a ob-
cí slovenských, ktoré jej podujatie značnými obetiami podporovať mienily; pojala mi-
šlienku založenia slovenského gym. asium zase s obnovenou ráznosťou.

Po predbežných poradách v tejto záležitosti vynesla cirkev ev. Velko Revúcká v cirkevnom konvente dňa 2-ho Marca 1862 Č. 26. nasledujúce uzavrenie: „Cirkev ev. Velko Revúcká otvára s Boží pomocí slovenské evanjelické gymnasium ve V.-Revúci, dáva k tomu cili jedného učiteľa a pojištuje mu náležitý plat. — Jestliby ale organizácia tohoto gymnasium to sebau donášela, aby dle starší saustavy ev. gymnasiu i tak řečená frída donatistů ku gymnasium náležela, v tom padě cirkev i druhau frídu chlapců, která teď ku normálním školám cirkevním náleží, ku gymnasium připojí a jejího učiteľa jako dosavad z kassy cirkevní platiti bude. — Na tomto základe oddává cirkev tuto veledůležitau cirkevno — národní zalezitost k dalšímu vyvinutí výboru, aby jménem cirkve ev. V. Revucké bližší i další cirkve evanjelické, obce n jednotlivých dobroděnců vyzval, aby tuto záležitost i za svau vlastní uznaly a její provedení podporau svau možným učinily.“ — Súčasne vymenovala cirkev výbor záležitost zalozenia gymnasia spravujúci. Údovia tohoto výboru pod predsedníctvom dv. p. farára Lud. Reusza a cirkevného dozorca velact. p. Jur. Kalina boli: t. pp. Štefan Daxner, podžupan stolice gemersko malohontskej, Sam. Tomášik, Aug. Šulek, Štef. Homola, Samuel Ormis, Aug. Hor. Škultéty, Ondr. Tóth, Matej Nandrássy, Kar. Štefančok, Mich. Bakulíny, Ján Koren, Mart. Hruška, Pav. Kušnyerik, Mart. Šturmán, Ondr. Vjeszt, Sam. Šramko, Pav. Ferdinandy, Rud. Homola, sl. mesto a cirkev Ratková, sl. cirkev a obec Kameňany.

Tento gymn. Výbor v sedem zasednutiach svojích vyvinul účinnosť, jaká sa len od mužov cirkvi a národu s celou dušou oddaných očakávať mohla. Jeho snahy vyznačovali sa predovšetkým na to, aby sukromná ešte cirkve Velko-Revúckej záležitost gymnasia stala sa verejnou a spoločnou so slovenskými cirkvami a evanjelickými Slovákmi; aby sa čím väčšie obecenstvo slovenské na založení tohoto gymnasium súčasnilo a aknáhle by pojistená a nádejná podpora ukázala možnosť dosaženia cieľa, aby i cirkevné pravomocnosti potrebu tohoto gymnasium a hotovosť ku jeho podpore vyslovily. A bližšie i ďalšie cirkve, obce a jednotlivci sa vskutku i hned prihlásili a vyjaviť svoju hotovosť ku podporovaní slovenského gymnásium, súkromná záležitost stala sa verejnou a výbor vyslovil, že sa gymnasium už s nastávajúcim školským rokom otvorit môže.

K tomu cieľu podané bolo uzavrenie cirkve ev. V. Revúckej seniorálnemu v Dobšinej dňa 6-ho Mája 1862 držanému konventu, v ktorom cirkev žiadala: 1. aby sen. konvent založenie ev. slovenského gymnasium vo V. Revúci za potrebné uznal, 2. aby záležitost tuto za svoju prijal, ku jej prevedení spoluúčinkoval, toto gymnasium vo všetkej pomoci, podpore, vyhodách, právach a ochrane tak súčasnil, jako to rožnavské gymnasium zo stranky senioratu požíva; 3., aby záležitost revúckého gymnasium v tomto smyslu i dištriktuálnemu konventu predniesol, odporúčal a zvlášte to previedol, aby zo stránky dištriktu takej pomoci, podpory, ochrany a práva dosiahol, jaké jiné gymnasia v dištriktu požívajú. Súčasne i zápisnica senioralnej v Š. Gemeri vo

Febr. 1862 držanej konferencie podala pred seniorálny konvent návrh, aby pre slovákov slovenské gymnasium vo V. Revúci založene bolo.

Takto vec už pred konventom všeobecne známa a považená spojila všetkých zastupovateľov cirkví a udov sen. konventu k nasledujúcimu uzavrení Č. 3, lit. c. *) „Potahom na slovenské gymnasium, ktorého založenie vo V. Revúci odporučené bolo, osvedčuje sa konvent, že uskutočnenie tohože gymnasium seniorat za potrebné uznáva, z čiastky preto, že je to viacrazy predložená sladká tužba našich spoluveriacích slovenského jazyka, z čiastky, — že pevne verí, že skrze vystavenie tohoto gymnasia žiadostiam slovenskej narodnosti vyhoveno bude a nepokoje i trenice ku škode cirkve tak dlúho trvavšie vyrovnané budú. Ďalej seniorat záležitosť tohoto povstať majúceho gymnasium, jako vlastná matka privinie k srdcu a aby jeho uskutočnenie vyprostredkoval vysliela do vyšnorožnavského dekanátu: pp. Sam. Ormis a Gust. Kellner — do nižnorožnavského p. Jána Buzágh, — do balockého pp. Štef. Daxner a ml. Pav. Dobšínský, — do ratkovského pp. Dan. Gallay a Kar. Bradofka, — do muranského pp. Mat. Nandrassy a Sam. Tomášik, — do štitnického pak pp. Kol. Márton a Aug. Hor. Škultéty s takým naložením, aby u jednotlivých laskavých dobrodincov a pri cirkvách hľadali základiny a pomocné pramene pre zvýšmenovaný ústav, ale bez ujmy doterajšej dištriktuálnej školskej podpory na jednotlivé cirkve vyhodenej. — Slubuje ďalej že toto gymnasium vo všetkých tých dobrodeniach a ochrane súčasní v ktorých jiné gymnasia v našom seniorate súčasnené sú; práve preto ako úpravu dáva svojim vyslancom k dištriktualnému konventu, aby tam vyprostredkovať usilovali sa, žeby toto povstavajúce gymnasium aj náš dištrikt vo všetkých — jiným vedeckým ústavom svojim udeľených dobrodeniach a obrane súčasnil a preto tie 300 zl. vstr. ktoré pre gymnasium levočské odporúčané byly — každoročne obracal k udržovaniu tejto školy a jej záležitosť aj do ochrany generalného konventu odporúčal. Z druhej strany podržuje si seniorat aj na tomto učebnom ústave svoje úplné právo naddozorstva a spravy, z ktorého ohľadu za povinnosť nakladá cirkvi ev. V. Revúckej, aby o nasberaných pomôckach a základinách zovrubné účty vedľa, je poverenietvu seniorálnemu v záležitostiach školských vyslanému sdelila, ktoré účty tieto dištriktualnému konventu predloží, aby tam, — preukážuc nasvetsúcosť tohoto ústavu, vymohlo preň pomoc a ochranu.“

Gemerský seniorat tedy, v smyslu tohoto uzavrenia žiadosti cirkvi V. Revúckej v celej rozsiahlosti prijal a potrebné poriadky ku jeho doživotauvedeniu porobil. Menovaní sberatelia z väčšej čiastky spolu i údovia gymn. výboru úlohu svoju pod kratkým časom a so skvelým výsledkom previedli. Jich neunavným snahám podarilo sa okolité cirkve a obce nie len ku značným obetiam povzbudiť, ale obeť pre gymnasium i náležite poistiť. Výminku robí len nižnorožnavský dekanát, kde sbierky sice tiež zavedené byly, z ktorých ale dosiaľ do pokladnice gymnasiálnej nič nedošlo. Súčasne bola záležitosť v.-revúckeho gymnasium i v Malo-Honte na sen. konvente pod ochranu vzatá, ba sen. dozorca vys. ur. p. Eugen Kubinyi i hneď na toto gymnasium obetoval 100 zl. r. č.

*) Z maďarského slobodne preloženo.

Na to bola záležitosť táto skrze gemerský seniorát dištriktu potisskému predložená a v smyslu zápisnice dištriktuálneho konventu v Jelšave dňa 22-ho jul. 1862 držaného prijatá. Číslo IX. tej zápisnice zneje nasledovne: „Dištrikt s radosťou použiť chce príležitosť túto k dokázaniu toho: že si za svau milau povinnosť pokládal povždy, nakoľik možné, vyhovieť slušným a spravедlivým nárokom národným, vyhlásiv záležitosť revouckého slovenského podgymnasium za svau, uzavrel: že k doživotu uvedení podgymnasium tohoto všeccky v moci své postavené prostriedky použiť žádá; takové seniorátům k horlivému podporovaniu tímto odporaučí; ohľadom na dištr. pomúcku tože zásadne již teď do radu jiných skrze Dištrikt podporovaných učebných ústavů klade a sľubuje takové i na všeobecne konventě odporaučet. Aby pak záležitosť Velko-Revúckého slovenského podgymnasium čím dřívejšmu napředování radovati se mohla: pán Eduard Zsedényi Dozorce porúčil veľkodušne na tento cíl hned v konventě dvetisíc zlatých r. č. jako fundácii s tou však zrejmou výminkou, že základní jistina tato jen tak a dotúď bude platnou, jestli a dokud škola tato s naší autonomickou cirkví v tuhém svazku pozústane, a pod zakonitými orgány a vrchnostenským dozorstvím téže stojíc v čistém evanjelickém duchu účinkovati nepřestane.

Toto veľkodušné poručenství Dištrikt s povinným vděčným poděkováním přijal, povděčné pak city slovenských bratrů našich vyjadril povděčným srdcem a nadšenými slovy p. August Skultéty rozložňanský Sl. B. kazatel, za šťastného pokládaje sebe a svých národovců, že se vzájemná důvěra a bratrská láska ze strany bratrů rozdílných jazyků takovouto šlechtnou obětovavostí a takovýmto vzněšeným skutkem zapečetuje.“

Číslo XII. 3., vyznačuje tomuto gymnasium dištriktuálnu podporu nasledovne: „Čo se pak podporování povstaleho R.-Sobotského a založití se majícího V.-Revúckého učeliska dotýče, aby z jedné strany Senioraty, které v nedostatku předbežného uvědomění vyslancům svým ucestění dáti nemohli, v právech svých urazenými býti se nepokládali; z druhé strany, aby učeliská tato vynehána nebyla z podpory na rok 1863-tí, která i tak pozde dūjde, prvnímu 315 zl., druhému v páde povstání takže 315 zlatovú sumu teď na t. hdáž s tou výminkou se ustanovuje, jestliže podporování učelisk těchto ze strany senioratů na budícím dištr. konventě odobreno bude.“ —

Keď dištrikt potisský v smyslu svojho uzavrenia záležitosť v.-revúckého gymnasia generálnému dňa 2. Sept. 1862 držanému konventu predostrel, uzavreno pod Č. zápisnice 17., nasledovne; „Dištrikt tiský oznámil, že se ve Velké Revúci jedno slovenského naukového jazyka gymnasium založilo, k němuž jeduotlivci a jeduotlivé cirkevné sbory značnými peněžitými oběťmi přispěli; a jehož dvě třídy začátkem tohoto školského roku otvorily se: k radostné známosti se přijímá, a do podřlu plného podporování se poraučí. Tak tedy gymnasium v.-revúcke, navzdor tomuže v samom dištriktu potisskom už 8 a tak asnáď viac ev. gymnasiiov jestvovalo, ako vo všetkých ostatných dištriktoch — ako slovenský vyšší školský ústav primerané sriadenie očakávalo.

V tak priaznivých okolnostiach obrátil gym. výbor zrenie svoje na vňútorniu organisatiu gymnasia a porobiac potrebné návrhy pred cirkevní a poľažne pred patronátsky

konvent vyslovil úlohu svoju za dokončenie a oddal celú záležitosť cirkvi v.-revúckej, od ktorej ju bol prijal a z ktorej i sám výbor povstal. V cirkevnom konvente dňa 14 Sept. 1862 držanom preložila cirkev jedného zo svojich učiteľov — v osobe pôvodca tejto zprávy — v smyslu svojho uzavrenia od 2-ho Marca 1862 na gymnásium za učbára, uzavrela na návrh gymn. výboru gymnásium už nastávajúceho školského roku z dvoma triedami otvoriť a ku jeho skutočnému sriadeniu a slávnostnému otvoreniu svolala patronov a podporovateľov na deň 16-ho Sept 1862 do patronátskeho konventu, aby jim spoločnú už záležitosť gymnasia k ďalšiemu usporiadaniu a vyvinutiu odovzdala.

16-tý September 1862 bol ten pamätný deň, v ktorom sa patroni v.-revúckeho gymnásium sišli, aby veľkými obetiami vydobité práva na svoj nový ústav k jeho zvelebeniu užívali.) Pod riadnym cirkevným predsedníctvom oddala najprv cirkev celú záležitosť, do toho času pod jej menom vedenú, valne shromaždeným patronom a podporovateľom vysloviac, že ako patron gymnasia na patronátskom konvente skrze svoje cirkevné presbyterium zastúpené byť žiada.)

Na to, po vyvolení potrebných zapisovateľov pristúpilo sa k voľbe hlavného gym. dozorca. Jednohlasne bol vys. urod. p. Štef. Daxner, podžupan stolice gemersko — malohontskej na tento dôležitý úrad vyvolený, ktorý zaujmúc predsednícku stolicu po dôraznej reči patronátsky konvent za otvorený vyhlásil. V osobe Blah. p. Mateja Nandrássy bol miestny dozorca jednohlasne vyvolený. Výbor, ktorý menom patronátskeho konventu vnútorné i zovnútorne záležitosti gymnasia spravuje, zostavený bol okrem dozorcov a učbárov z nasledujúcich údov:) Veleb. p. Sam. Tomašik, dv. pp. Ludv. Reusz, Štef. Homola a Lud. Gál; t. pp. Jiri Kálina, Mich. Bakulíny, Fridr. Malatinský, Pet. Kellner, Andr. Wiest, Mart. Hruška, Mart. Šturman, sl. mesto a cirkev Ratková, sl. mesto Jelšava. sl. cirkev a obec Kameňany a sl. cirkev Nandrážská, poslednie v osobe vyslancov. Pokladníkom, ponevadž blah. p. Jánovi Wiest dočasnému pokladníkovi urad tento jinnostranné mnohé zaujatia ďalej viesť nedopúšťaly, — stal sa blah. p. Mart. Štefančok. Za druhého učbára a dočasného spravca gymnasia vyvolený bol p. Aug. Hor. Škultéty, ktorý úrad tento prijímúc jadrou na založenie gymnasia sa vzťahujúcou, pozdejšie i vytlačenu rečou pamiatku otvorenia ústavu tohoto oslávil. Didaktra byly na 6 zl. ustanovené. — Vysloveno bolo ďalej: že za zakladateľa sa každý považovať má, kto istinu 200 zl. r. č. zabezpečí a mravné telá, ktoré 100 zl. r. č. na gymnásium poistia. Za základ vyučovania bol plán gen. konventu pre gymnasia položený. Urobiac ešte iné potrebné poriadky strany vnútorného usporiadania gymnasia, oddal patronátsky konvent ďalšiu správu a vedenia ústavu novomenovanému gymn. výboru.

(Tak s Božou pomocou začalo dávno žiadané slovenské gymnásium svoj prvý roční beh s dvoma triedami a 42 ziakmi.) Prehlasy či vyzvania ku podpore gymnasia, ktoré ešte od cirkve menovaný výbor pre nepriaznivé okolnosti trikrát musel dať tlačiť, pre kremobyčajné prekážky len pri konci roku 1862 rozposlať sa mohli. Gymnasiálnu budovu, ktorú sme na začiatku školského roku byly prenajali, z príspevkov z bližších i ďalších krajov plynúcich sme ešte behom prvého školského roku i s hodnou zahra-

dou za 2000 zl. r. č. odkúpili. I školský fond sa značnými základinami rozmnožil. Z dobročinnosti nektorých národovcov nám bolo možno i štipendia z 18 zl. r. č. a školské odmeny z viacej knížiek záležajúce chudobným a výtečným žiakom pri verejnej skúške rozdať.

Dňa 30-ho Júna 1863. odbyvaly sa verejné gymn. skúšky, a hneď na to dňa 1-ho Júlia bol držaný druhý patronátsky konvent. Zpráva gymn. výboru a v nej stav gymn. pokladnice poistených základín a ročných príspevkov, ale z čiastky i len nádejné podpory viedla patronátsky konvent ku dôslednému ale predca odvážlivému kroku, ku otvoreniu III-tej a IV-tej gymn. triedy a ku voleniu v osobe p. Sam. Ormiz tretieho riadneho a p. Gust. Schmidt mimoriadneho učára, čím nižšie gymnásium úplného sriadenia dosiahlo. Za dočasného spravca gymnásia bol p. Rud. Homola vyvolený. Didaktra ale spolu so zápisným boli na 7 zl. r. č. ustanovené.)

S prvým Septembrom sme druhý školský beh začali. Ostýchavosť, žeby rodičia do slovenského gymnásium svojich synkov posielat nechceli, zahanbená bola tým, že na určitý čas, — navzdor tomu že naše gymnásium ešte ani času ani spôsobu ani príležitosti nemalo medzi jinými gymnásiami čestné miesto si vydobíť — z bližších i ďalších krajov slovenska do štyr gymnasiálnych tried 82 žiaci sa shromaždili, najzrejmejším dôvodom potreby slov. gymnásia, a tak i povinnosti jeho udržania a snázného pracovania na jeho rozkvetu.

Výsledok sbierok na gymnasiálny fond následkom rozposlaných prehlasov nebol síce skvelý, nakoľko krom dištriktu potisského pomerne len malý počet cirkví ku podpore vyzvaných v sbierkách súčasnil sa; najväčšia čiastka podpisných hárkov ešte nazpät nadošla, najvýdatnejšie základiny ale ešte pred rozposlaním prehlasov obetované boli; ale tým jasnejšie skvejú sa ctihodné mená tých cirkví, obcí a jednotlivcov, ktorí v najrozhodnejšej dobe milodary a obete svoje na oltár vzdelanosti slovenského ev. obecnstva položiť pospiechali. Mená*) tieto sú poriadkom, ako jich obete dochádzaly:

Základiny obetovali: sl. mesto Ratková 2000 fl., — vzn. cirkev ev. Ratkovská 200 fl., — slov. obec Kameňany 1000 fl., — vzn. cirkev ev. Kameňanská 250 fl., — vzn. cirkev ev. Rybnická, filie a obce Rybník, Španopolé, Sása a Brusník 500 fl., vzn. cirkev ev. Nandráž-Rákošská 200 fl., — osvícený p. Eduard Zsedényi dištr. dozorca 2000 fl., — vys. ur. p. Štefan Daxner 500 fl., — blah. p. Dan. Gallay 100 fl., — veleb. p. Aug. Šulek 100 fl., — dvh. p. Kar. Jakobey 210 fl., — dvh. p. Štef. Homola 200 fl., — bl. p. Matej Nandrassy 200 fl. — blah. p. Kar. Štefančok 200 zl., — urodz. p. Pet. Kellner 300 zl., — základina Laco-Tomašikovská 177 zl. 45 kr., — vznes. cirkev ev. Čerenčianská 150 zl., — vzn. cirkev ev. Drenčianská 100 zl., — vzn. cirkev ev. Hrušovská 120 zl., — urodz. p. Vilh. Hermann 50 zl., — vzn. cirkev ev. Tisovská 200 zl., — sl. mesto Tisovec 500 zl., — základina Jozeffyovská 210 zl., — viac ročné úroky od tejsze základiny 63 zl., — dvh. p. Lud. Reusz 100 zl., — vzn. fil. cirkev ev.

*) Nakoľko z tohoto soznamu azdaj meno daktorej cirkví, v ktorej sbierka na naše gymnásium zavedená bola — bez našej vôle vynechané je, prosíme o laskavé upomenutie, aby sme to časom napraviť mohli.

Plöštianská 40 zl., — dvh. p. Pav. Dobšinsky ml. 100 zl., — mnhv. p. Ján. Gočo 40 zl., — urod. p. Jur. Daxner 50 zl., — vzn. cirkev. ev. Hnúšfanská 40 zl., — vys. urod. p. Eug. Kubínyi 100 zl., — sl. mesto Jelšava 500 zl., — bl. p. Ján Jerem 50 zl., — vzn. cirkev ev. Betliarská 40 zl., — urod. p. Lud. Thurzo-Nosický 200 zl., — fundatia Clemenisovská 84 zl., — urod. p. Kar. Sárkány 100 zl., — slečna Julia Martiny 50 zl. vys. ur. p. Jul. Dráskóczy 50., — podporovna vzn. cirkve ev. Šopronskej 50., — spolok Gust. Adolfa vo Viedni 100 zl., — spolok Gust. Adolfa v Lipsku 400 zl., — dištr. podporovna 10 zl., — gen. podporovna 23 zl. 53 kr. —

Ročné príspevky: Jeho kr. výsosť knieža Koburg ročne 60 zl., — dištr. podpora na rok 1864-tý 239 zl., — blah. pp. Petor a Dan. Makovicky na 4 roky po 50 zl. ročne, — vzn. cirkev ev. Rožnavská na 5 rokov po 20 zl. ročne, — vzn. cirkev ev. Polomská 10 zl. ročne, — blah. p. Tim. Nosák 10 zl. ročne, — po 6 zl. ročne pojistili: dvh. p. Gust. Kellner, — veleb. p. Kar. Bradofka, — dvh. p. Ján Konček, — dvh. p. Kar. Langhoff; po 5 zl. ročne: dvh. p. And. Bodický, — veleb. p. Štef. Czékus na dva roky, — vzn. fil. cirkev ev. Hostišovská, — veleb. p. Sam. Tomášik, — vzn. cirkev ev. Klenovská každoročne offeru (na rok 1863, 69 zl. 85 kr.). — Niže 5 zl. ročne pojistili: blah. p. Ond. Seiffert, blah. p. Ond. Gömöry, dvh. p. Ed. Škultéty, blah. p. Ján Tomaško, vzn. cirkev. ev. Budikovyanská a Slisská, dvh. p. And. Chotvác, vzn. cirkev ev. Jelšavská (sbierku ešte nedokončila), vzn. cirkev ev. Kobeliarská, slov. obec Kobeliarská, dvh. p. Jps. Bakay, blah. p. Pav. Púl, blah. p. And. Járossy, vzn. fil. cirkev ev. Henckovská, dvh. p. Lud. Tavassy, dvh. p. Sam. Sontagh, vzn. cirkev ev. Turopolská (na 1863-tí 7 zl.) Sbíerky byly zavedené: vo vzn. cirkvach ev. v Ratkovej (do 200 zl., blah. p. Jps. Piskatoris 50 zl.), Kameňanoch, Sirkú, Turčoku, Nandražu, Rákošu, Chyžnom (dojlní do 100 zl.), v Revúci (značná), v Niž. Slanej, Rožnave, Tisovci, Níredházu (od cirkve 10 zl.), v Mňšanoch, Ľubeníku, Štítníku, Košicoch, Prešove, Bardiove, v Mok.-Lúke, Hnúšti, na Klenovci, v R.-Bani, v Ožďanoch, Roštáru, Rejdovej, v Jelšave, na Kľaticoch; zo seniorátu XIII Spišských miest (24 zl. 10 kr.), v Opinej. — V preddunajskej Superintendentii vo vzn. cirkvách ev. v Pezínku, v Sv.-Juru, v Trnave, v Rév-Komárnu, v Zorndorfe, Straš-Somerinu, Kaltensteine, Golsu, v Podlužanoch, Zay-Uhrovci, v Trenčíne, Beckove, v Zem.-Podhradí. — V Baňskej Superintendentii: vzn. cirkev ev. Brežňanská (152 zl.), v Agarde, Malincu, na Sennom, v Gute, v Dvorníkoch. — V zadunajskej superintendentii: Ráb, sbor učárov a ev. Lyceum v Soprone.

Krem sbierok v cirkvách obetovali jednotlivci: Velebná pani Lud. Ferienčík, Osv. grof Andrassy Em. (30 zl.) blah. p. Dan. Šetina (20 zl.), dvh. p. Sam. Ormis (20 zl.) a čistý výnos činohry Mataja, urod. p. Frid. Hornbacher (20 zl.) a viac druhých.

Krem toho značné slúbené podpory a základiny (Nem. Lupča 100 zl.) dosiaľ ešte nedošly.

Následkom laskavého povolenia vysokého c. k. štátneho ministerium od 16 Dec. 1863, č. 13,453 ku sbieraniu obetí pre naše gymnásium medzi evanjelíkmi v ne mecko-

slovanských korunných zemiach prišli dosiaľ podpory od vzn. cirkve ev. Sechshaus v Rakúsku a Križlíc v Česku.)

V tomto sa sossústredňuje počiatok gymnásia veľko-revúckeho a jeho dosavadného vývinu. Od súcitu a ďalšej podpory zo stránky evanjelického, predovšim slovenského obecnstva bude závisieť ďalšie jeho vyvinovanie, ba i v dosavadnom stave udržanie. Keď tedy veľact. obecnstvu za zvyšované základiny a milodary týmto verejne naše úprimné poďakovanie vyslovujeme, odporúčame ústav i na ďalej laskavej dobročinnosti!

2. Alumnia.

S otvoreným gymnásiam otvorená bola i alumnia. Patronátsky konvent dňa 16-ho Sept. 1862 nariďil, aby alumnisti obedom a večerou a síce tak opatrení boli, aby jich rodičia ďalšiu starosť za jich výchovu mať nemuseli. Najvyššia taxa bola na 20 zlat. položená a za ephora na ten rok pôvodca tejto zprávy ustanovený. V ten den pri obede, ktorým slávne mesto údov patronátskeho konventu počilo, bola zavedená sbierka na alumniu, ktorá pod pol hodinou, krem značných obetí v obyľi a strove, vyše 200 zl. r. č. obsahovala. Vys. urod. p. Štef. Daxner obétoval 50 zl., veľact. p. Jur. Kalina 20 zl., veleb. p. Aug. Šulek základinu 40 zl., Urod. pp. Frid. Malatínsky. Pet. Kellner a Mich. Bakulíni platili každý útrovy na jedného alumnistu; prvý to a nütne potrebný základ alumnie.)

Prvé prihlásenie sa vzdialenejšieho ev. obecnstva, cirkví, obcí a jednotlivcov ku našmu gymnásium stalo sa výtečnou podporou alumnie, čím nám nie len možnosť podaná bola hneď v prvom roku 18 alumnistov vychovať, ale i pekný kapitálik usporiť a obyľnú sporiteľnu so 40 kylami žita založiť.)

(Na patronátskom konvente dňa 1-ho Júlia 1863 bol p. Aug. Škultéty za ephora alumnie ustanovený) a najvyššia taxa alumnie na 30 zl. r. č. povýšená. Sbíerky na alumniu i tohoto roku — navzdor panujúcej núdze — znamenite vypadly. Okolité cirkve Malohont, Liptov, Orava, Turiec, Nitra, Trenčín, Veľký Hont, Zvolen, Novohrad a druhé kraje sa krásne súčasťnili na týchto sbíerkach. Supplikantské knižččky oboch rokov zostanú pamätným svedoctvom veľkodušnej podpory našo alumneum.

Ale sbíerky tieto byly i na čase. Pri nedostatku, ktorý neúroda minulého roku apríčiniła, sa tak veľký počet žiakov 53 do alumnie prihlásil, žeby sa bez tak hojnej podpory, aká sa nám v skutku za podiel dostala, alebo počet alumnistov o mnoho bol menšif musel, alebo jich opatrenie na samý obed a i to len dľa spôsobu druhých alumnií obmedziť. Všetky taxy od alumnistov tohoto roku robia 900 zl., ačpráve opatrenie jedného každého alumnistu vyše 50 zl. vyhľadáva. S povďačnou úctou pripomí-

name tu aj znamenitú podporu 200 zl. r. č. ktoré Slovenská Matica k napomoženiu našho alumneum na rok 186% veľkodušne obetovala. — Obylná sporiteľna, ktorú vzn. cirkev ev. kameňanská 16 kylami žita rozmnožila, zrostla v druhom pol roku zvláštnym pričinením a ochotnosťou mnoh. p. Mart. Hruška na 60 kíl žita. Alumnia, ktorá v prvom roku v dome ephora zostávala, tohoto roku už v gymnasiálnom dome primeranejšie umiestená bola. Ku potrebám alumnie laskavé dobrodinkyne z Tisovca, Ratkovej, Rybníka, Revúcej, Sásky značnú zásobu obrusov, mechov a jiných platených vecí darovali.

Z ohľadu budúcnosti doložiť nádobno, že na kolko žiaci naši vobec chudobní sú a nie len duševným, ale i telesným pokrmom opatrení byť musejú, stav našej alumnie od ďalšej podpory závisí, ktorú okolnosť k laskavému pováženiu odporúčame.

3. Pomocné prostriedky.

a) Knihoveň počta dosiaľ 200 sväzkov najväčšej čiastky darovaných, z čiastky i kúpených kníh. Verejného poďakovania zasluhujú veľact. pp. Emer. Lauček, Sam. Göllner, Ján Roštár, Ján Chalupka, Lad. Bartholomajdesz, Mich. Godra, Štef. Homola, Kar. Baltík, Dan. Lichard, ovdovela pani Mar. Lacová a Mat. Hrebenda.

Ku zeme- a dejepisu 9 veľikých stenových zemevidov a 9 menších. —

Krasopisné vzorky 20 výtiskov daroval veľebný p. Dr. Ondr. Radlinsky. —

b) Prírodopisné sbierky: ku zoológii: sbierka krásne vypchaných ptákov 126 kusy, kúpené za 80 zl. — (na ktoré sa dosiaľ 30 zl. a jeden tvrdý toljar so sbieralo); sbierka ptáčacích vajec; sbierka chrobákov a motýľov, z čiastky darovaná od p. Jul. Hlaváč, z čiastky už nasbieraná; — ku rastlinopisu: botanická sbierka darovaná od veľact. p. Sam. Göllner a druhá nasbieraná od dvoch rokov; — ku nerostopisu: mineralogické sbierky darované od veľact. pp. Lud. Reusz (500 kusov) Dra Gust. Zehentner, Sam. Göllner, Dán. Bočko, Lud. Gál. — Nedostatok nahrádzajú prírodopisné obrazy.

Fizikálny kabinet tiež pomálu zmáhá sa, najviacej pričinením dvh. p. Lud. Reusz.

Ku č. 18.

4. Zpráva o školskom roku 186³l.

a. Rozvrh učebných predmetov.

I. gymnasiálna trieda.

Náboženstvo: Malý Katechismus D ^{ra} M. Luthera: prvá čiastka, desať bož. prikázaní, dľa rukopisu, nábožné piesne.	Aug. Hor. Škultéty	2 hod.
Latinská reč: mluvnica od Fr. Šohaje: substantiva, adjectiva, numeralia, pronomina, adverbia, praepositie, verbum: conjugatia Indicativa; slovosklada: subject a praedicat a jich bližšie určenie; rozloha jednoduchých viet a preklady dľa laf. čítanky D ^{ra} Fr. Ellendt, úlohy 1—40; písenné práce: preklady zo slovenského na latinské.	Rud. Homola	4 hod.
Slovenská reč: mluvnica a pravopis dľa kratkej mluvnici a pravopisu jazyka slovenského od Ant. Halúzky: o hláskach; sklonné čiastky reči: podstatné, prídavné, číselné a miestné-meno, časoslovo a nesklonné čiastky reči; rečovanky a písenné práce.	Aug. Hor. Škultéty	2 hod.
Maďarská reč: mluvnica podľa krátkej mluvnice maďarskej od A. H. § 1—18; čítanie, preklady a prednášanie z pamäti, písenné práce.	Sam. Ormis	2 hod.
Nemecká reč: mluvnica, čítanie a preklady podľa: Vzorná cvičení k rychlému a snadnému naučení se reči německé od Alex. Dundry § 1—50; písenné práce.	Gust. Schmidt	2 hod.
Zemepis: slnečná sústava; — fyzický zemepis: o povetrí, vode, suchej zemi; — styky suchej zeme, diely mora a suchej zeme, krajiny, vrchy, rieky a t. d. hotovenie map.	Gust. Schmidt	3 hod.
Počto- a meroveda: štyry species s celými čísly a obecnými Zlomkami (podľa Močnika) 2 hod.		
Meroveda: primky, uhle, sostavenie trojuhelníkov a jich hlavné vlastnosti (podľa Močnika) 1 hod.	Rud. Homola	3 hod.
Prirodopis: cicavci, členovci, mekýši, červy, hvездýši; zakladanie sbierok chrobákov a motýlov.	Gust. Schmidt	2 hod.
		<hr/> 20 hod.

II. gymnasiálna trieda.

Náboženstvo: Malý Katechismus D ^{ra} M. Luthera: druhá čiastka Viera obecná kresťanská, podľa rukopisu; Nábožné piesne.	Aug. Hor. Škultéty	2 hod.
Latinská reč: mluvnica od Fr. Šohaje: verbum, opetovanie všetkých čiastok reči; Slovosklada: složené vety; rozloha, preklady a prednášanie bájok dľa čítanky D ^{ra} Fr. Ellendt, úlohy 50; preklady zo slovenského na latinské dľa Šypfla 1—32; písenné práce.	Rud. Homola	5 hod.
Slovenská reč: mluvnica od Ant. Halúzky: sloveso, opakovanie všetkých čiastok reči, pravopisné pravidlá; rečňovanky; — písenné práce.	Aug. Hor. Škultéty	2 hod.
Maďarská reč: mluvnica: písané sväzky podľa „Magyar nyelvten az al- gymnásiumok számára, Sárospatak 1857.“ — časovanie slovesa; prekladanie a rečňovanie úloh podľa čítanky od Erdélyi Indali Pe- tera pre I. a II. triedu; — písenné práce.	Sam. Ormis	2 hod.
Nemecká reč: mluvnica: časoslovo; čítanie a preklady podľa čítanky od Alex. Dundry § 55—110; písenné práce.	Gust. Schmidt	2 hod.
Zeme- a dejepis; dejepis starého veku až po zaniknutia rímskeho cisárstva na západe, podľa rukopisu.	Aug. Hor. Škultéty	3 hod.
Počto- a meroveda: desiatocenné zlomky, pomer a rozmer, dvoj- a trojúdový počet, vlaská praktika, o mierách a váhach; (2 hod.) meroveda: štvor a viac uhelníky, vypočítovanie plochy prímocíar- nych figur, podobnosť trojuhelníkov. (1 hod.)	Sam. Ormis	3 hod.
Prirodopis: 1 polr: ptáky, obojživelníky, ryby; —	Gust. Schmidt.	
2 polr: rastlinopis dľa rukopisu.	Rud. Homola	2 hod.
		<hr/> 22. hod.

III. gymnasiálna trieda.

Náboženstvo: deje cirkve kresťanskej pred a po reformácii, zvlášte v Uhor- sku až do roku 179%, podľa rukopisu.	Aug. Hor. Škultéty	2 hod.
Latinská reč: syntaxis od Svobody: de casibus, Cornelius Nepos: čí- tanie, prekladanie, rozloha a predkladanie z pamäti v 1 polr. Miltia- des, Thrasybulus, Conon, Pausanias, Agesilaus; v 2 polr.: Aristides, Cimon, Iphicrates, Chabrias, Timotheus, Pelopidas, Phocion; Tiro- cinium poëticum: bájky a básne z Ovida;		

Preklady zo slovenského na latinské dľa Sypfla 50—70; písenné práce.	Rud. Homola	6 hod.
Slovenská reč: Náuka o vetách podľa Karla Kunz; Prosodia podľa Frant. Sušila a Jána Hollého; — o veršoch časomerných, o najobyčajnejších rozmeroch, strofách, rýmoch a veršoch pre spev určených. Rečňovanie, slohové cvičenie.	Aug. Hor. Škultety	3 hod.
Maďarská reč: mluvnica, písané sväzky dľa „Magyar nyelvtan, Sárospatak 1857. Čítanie, preklady a rečňovanie úloh dľa čítanky „Erdélyi Indali Péter pre III. triedu;“ písenné práce.	Sam. Ormis	3 hod.
Nemecká reč: spojené s II ^{hou} triedou	Aug. Schmidt	2 hod.
Zeme- a dejepis: dejepis stredoveku, nákres dejou nového veku podľa rukopisu.	Aug. Hor. Škultety	3 hod.
Počto- a meroveda: o veličinách protivných a algebraických, čtveropočetné spôsoby s mocnosťmi, povýšenie na čtverec, kocku a vyťahovanie čtvercového a kockového koreňa (2 hod.) podľa Močnika. merba: Plochomerba: o kruhu, výseči, tetive, obvodových a stredových uhloch, o úseku, sekante, tangente, vzájemná poloha kruhov, delenie obvodu, pramočiarné figury v kruhu a okolo neho, vymeranie obvodu a kruhovej plochy, ellipsa, hyperbola, parabola (1 hod.)	Sam. Ormis	3 hod.
Prirodopis: 1 polr.: Nerostopis, dľa Dra Jos. Pečírka; 2 polr.: siloveda, o všeobecných vlastnostiach a o lučbe, podľa rukopisu.	Sam. Ormis	2 hod.
		24 hod.

IV. gymnasiálna trieda.

Náboženstvo: Kresťanské vieroučenie podľa rukopisu	Aug. Hor. Škultety	2 hod.
Latinská reč: syntaxis verborum, slovosleď; preklady zo slovenského na latinské dľa Sypfla od č. 88—126; písenné práce — — — — — (2 hod.) Cornelius Nepos a Tirociniúm poeticum spojené s III. triedou (4hod.)	Rud. Homola	6 hod.
Slovenská reč: spojené s III. triedou — — — — —		3 hod.
Maďarská reč: spojené s III. triedou		3 hod.
Nemecká reč: čítanie a prekladanie podľa „Deutches Lesebuch“ od Močnika. rečňovanky a písenné práce.	Gust. Schmidt	2 hod.

Zeme- a dejepis: Nákres dejin Uhorska podľa rukopisu Aug. Hor. Škultéty	2 hod.
Počto- a meroveda: prestavy, sostavy, složený pomer a srovnalosť, počet úro- kový, počítanie „na lhty,“ počet spoločný, reťazový; rovnice s jed- ným neznámym postupňova, podľa Fr. Močnika (2 hod.) merba: celinomerba, primky a plochy v prostoru, hranol, jeho sieť a obsah, ihlan, mnohosten, valec, homola, guľa, vymeranie plochy telies a jich celiny, podľa Fr. Močnika (1 hod.) Sam. Ormis	3 hod.
Prírodopis: silozpyt, vlastnosti telies obecné, zvláštne, lučba, siloveda, meno- vite statika a hyboveda, o teple, svetle, magnetisme a elektricite podľa rukopisu. Sam. Ormis	3 hod.
	<hr/> 24 hod.

Mimoriadne predmety:

- 1.) Krasopis obligátny pre všetkých žiakov vyučoval Gust. Schmidt 2 hodiny týdenne.
- 2.) Kreslenie obligátne pre všetkých žiakov, učil Gust. Schmidt 2 hod. týdenne.
- 3.) Spev týd. 2 hod. učil Gust. Schmidt verejne — a klavír súkromne.

b. Soznam žiakov podľa tried mena a rodiska.

I. gymnasiálna trieda.

1. Antalík Dan. Gemer, V. Revúca.
2. Bartal Gust. Gemer, V. Revúca (Sirk).
3. Bartal Ondr. Gemer, V. Revúca (Sirk).
4. Bazovský Miloš, Turec, Sučany.
5. Bradofka Fridr. Gemer, Kameňany.
6. Chotváč Jul. Gemer, Mokrálúka.
7. Čech Alb. Gemer, V. Revúca (Zvolen, Hronec).
8. Čech Jos. Gemer, V. Revúca.
9. Čech Štef. Gemer, V. Revúca.
10. Damrély Gust. Gemer, V. Revúca.
11. Damrély Mart. Gemer, V. Revúca.
12. Faluba Ján, Gemer, Slisko.
13. Ferdinandy Kar. Gemer, V. Revúca.
14. Gál Lud. Gemer, Dlhálúka.

15. Gömöry Ondr. Gemer, V. Poloma.
16. Halaša Mich. Orava, Záskaľia.
17. Halaša Ondr. Orava, Záskaľia.
18. Halaška Pav. Orava, V. Bysterec.
19. Hankis Alb. Gemer V. Revúca.
20. Hutka Ján, Gemer, R. Bistrot.
21. Janko Sam. Gemer, Babinec.
22. Kačl Kar, Gemer. V. Revúca.
23. Kička Bohuš, Malohont, Klénovec.
24. Koren Rud. Gemer, V. Revúca.
25. Kusy Sam. Liptovo, Nem! Lupča.
26. Lamoš Šimon, Turec, Lipovec.
27. Libertiny Ján, Gemer, Kameňany.
28. Lukaček Bedr. Gemer, V. Revúca.
29. Malják Jos. Gemer, V. Revúca.
30. Manica Leop. Malohont, Tisovec.
31. Mezihradský Mich. Orava, Mezihradno.
32. Pazár Gustav, Gemer Kameňany.
33. Stupjar Štef. Gemer, V. Revúca.
34. Sutoris Jur. Liptovo, Sielnica.
35. Šesták Ján, Gemer, V. Revúca (Miškovec).
36. Šramko Mart. Gemer, V. Revúca.
37. Stepita Ján, Liptovo, Ondrašova.
38. Tomášik Sam. Gemer, Chyžno.
39. Tomes Jos. Gemer, V. Revúca.
40. Trnkócy Jos. Orava, Dol. Kubin.
41. Urvichjár Štef. Gemer, V. Revúca.
42. Varga Ján, Gemer, J. Teplica.
43. Weissenbacher Ján, Zvolen, Brezno.
44. Venich Alb. Malohont, Tisovec.
45. Vester Frdr. Malohont, Tisovec.
46. Vjeszt Jul. Gemer, V. Revúca.
47. Vjeszt Ondr. Gemer, V. Revúca.
48. Vjeszt Rud. Gemer, V. Revúca.
49. Vongrey Cyrill, Spiš, Švabovce.
50. Zatroch Gust. Gemer, V. Revúca.
51. Zatroch Štef. Gemer, V. Revúca (Turčok) zomrel.
52. Zimaň Ludv. Gemer, Rákoš.
53. Zoller Ján, Gemer, V. Revúca (Malá Revúčka).
54. Zvara Ján, Malohont, Tisovec.

II. gymnasiálna trieda.

55. Barto Dán. Gemer, V. Revúca.
56. Bohuš Ján, Liptovo, Trnovec.
57. Čech Kalm. Gemer, V. Revúca.
58. Homola Jul. Gemer, V. Revúca
59. Kalanda Ján, Gemer, Lipovec.
60. Kmety Már. Liptovo, M. Bobrovec.
61. Koren Štef. Gemer, V. Revúca.
62. Kováč Pav. Malohont, Hačava.
63. Kupčok Sam. Zvolen, Brezno.
64. Lacjak Miloš, Novohrad, Turopole.
65. Lehotsky Gust. Liptovo, Trnovec.
66. Rusnák Ludv. Gemer, V. Revúca.
67. Salva Kar. Liptovo, Nem. Lupča.
68. Sivák Gabr. Gemer, Sása.
69. Tréger Ján, Liptovo, Boca.
70. Vjerg Štef. Gemer, Brusník.
71. Vjeszt Pav. Gemer, V. Revúca.
72. Zatroch Ondr. Gemer, V. Revúca (Turčok).

III. gymnasiálna trieda.

73. Bocko Ludv. Gemer, Rákoš.
74. Boroš Ján, Gemer, Lubeník.
75. Bugár Ondr. Gemer, Brusník.
76. Čipka Ondr. Gemer, Brusník.
77. Derenčay Dan. Gemer, Ratková.
78. Kramár Miloš, Turec, Sv.-Martin.
79. Sivák Štef. Gemer, Ratková.

IV. gymnasiálna trieda.

80. Bodicky Sam. Novohrad, Vereš.
81. Kollár Jos. Turec, Mošovce.
82. Kmety Jur. Liptovo, Sielnica.

---

c. Školské slávnosti behom školského roku.

1.) Dňa 1-ho Sept. 1863 začiatok školského roku s vyproséním si Božej pomoci zasvätil sa.

Z-4417

2.) Dňa 18-ho Sept. 1863 boly gymnasiálnym žiakom s otcovským napomenutím — školské zákony prečítané.

3.) Dňa 1-ho Nov. 1863. zasvätilo gymnasium vo spojení so sl. cirkvou ev. Veľkorevúckou a v prítomnosti četných patronov — tisícročiu pamiatku pokresťanenia Slovákov, pri ktorej príležitosti zo stránky gymnasia p. Aug. Hor. Škultéty ku slávnosti primeranú reč držal, gymnasiálne žiactvo ale štvorhlasne spievalo.

4.) Dňa 19-ho Dec. m. a 19-ho Marca b. r. požívala gymn. mládež, — po nábožnej vzdelávateľnej príprave — velebnú svätosť večere páne.

5.) Dňa 6-ho Febr. b, r. odbyvaly sa po predchádzajúcich censurach polročné skúšky.

6.) Dňa 21-ho Jun. b. r. nastávajú verejné skúšky pri prítomnosti dôstojného pána Karla Máday, superintendenta potisského, a kanoničná visitacia gymnasia.

d. Štipendia.

Z dobročinnosti niekoľko priateľov nášho gymnasia rozďajú sa tohoto školského roku chudobným ale výtečným žiakom 20 zl. r. č.

I v Liptove sbierajú dobrodincovia naši základinu na štipendium pre liptovských žiakov na našom gymnasium študujúcich. Či sa už tohoto školského roku bude môcť dať rozdať? o tom nás ešte žiadná úradná zpráva nedošla.

e. Školské prázdniny.

Od 20-ho Dec. m. do 3-ho Jan. b. r. a od 20-ho do 30-ho Marca b. r.

Poznamenanie:

Budúci školský rok začne sa s prvým Septembrom; či ku jestvujúcim štyrom triedam bude možno i piatu otvoriť, o tom patričných pp. rodičov cestou „Pešť-Budínských Vedomostí“ zavčas upovedomiť nezameškáme.